

Mitä voisi viljellä?

Muutamia hyviä esimerkkejä

Salaatit

Erilaisia salaattilajikkeita on paljon. Kaikkein helpoimpia kasvatettavia ovat lehtisalaatit, jotka eivät muodosta kerää, ja joita voi korjata muutama lehti kerrallaan pitkin kasvukautta. Keräsalaatit ovat vähän vaativampia.

Viljely: Salaatit kylvetään aikaisin toukokuussa. Vaatii tarkkuutta. Viljely voi mennä pieleen, jos kastelee liikaa tai liian vähän. Jos liikaa, etanat iskee, jos kuumalla liian vähän, salaatin maku muuttuu kitkeräksi.

Käyttö: Napostella sellaisenaan, leivänpäällä tai tehdä salaatin.

Yrtit

Helppo kasvattaa Biolanin minikasvihuoneissa sammalnapeilla!

Basilika, tilli, persilja, sitruunamelissa helpoimmat. Persiljan siemenet itävät hitaasti, joten niitä kannattaa liottaa haaleassa vedessä yön yli.

Taimia kannattaa latvoa heti, kun versoissa on muutama pari kasvulehtiä. Anna kasvaa taas muutama sentti ja latvo uudelleen. Mitä ahkerammin käytät latvoja ruoanlaittoon, sitä enemmän taimi haaroittuu.

Maustekirveli on nopeasti itävä ja kehittyvä. Monivuotinen, kylvääytyy itseksensä helposti eli kannattaa pistää ulos. Voi kylvää useaan otteeseen kevään ja alkukesän aikana. Ja kun sen leikkaa matalaksi se kehittää uudet lehdet, joten aina ei tarvita edes uusintakylvöjä.

Kesäkurpitsa

Kesäkurpitsa on vaivaton, mutta vaatii kasvaessaan tilaa. Vaatimattomuudessaan ja monipuolisuudessa hyvä kasvi

Viljely: Esikasvatus vaikka maitopurkissa. Vaatii tilaa tuottaakseen kunnan sadon, mutta kasvaa lämpimässä ja vaatimattomassa nurkassa. Keskikesästä syksyyn asti kehittyä hedelmiä. Sateisena kesänä voi kesäkurpitsan kukkien pölyttyminen vaikeutua eikä hedelmät kehity kunnolla.

Käyttö: Raakana viipaleina, raasteena, marinoituna. Paistettuna, padoissa, uunissa täytettynä.

Lehtikaali

Kaaleista helpoin kasvatettava. Ei kerää niin paljon tuholaisia kuin serkkunsa.

Viljely: Voi esikasvattaa huhti-toukokuussa lyhyesti tai kylvää suoraan kasvimaalle touko-kesäkuussa.

Käyttö: Nuorena sellaisenaan silputtuna salaatissa, uunissa paahdettuna sipsinä. Keitot, padat kastikkeet.

Palsternakka

Palsternakan viljely on helpompaa ja vaivattomampaa kuin porkkanan.

Koska isompi, vaatii enemmän tilaa varsinkin kasvukauden loppupuolella.

Pitää siis harventaa!

Viljely: Kylvetään aikaisin keväällä (tai voi myös myöhään syksyllä juuri ennen talven tuloa). Vaatii pitkän kasvukauden.

Käyttö: Voi olla lapsille vähän outo. Ei maistu raakana niin hyvältä kuin esim uunissa paahdettuna.

Peruna

Perunan on periaatteessa helppo ja hauskakin kasvatettava.

tietyissä mielessä ehkäpä kaikkein helpoin viljelykasvi. Perunasta saa satoa vaikkapa heinäkasassa kasvatettuna!

Viljely: Sadon jouduttamiseksi mukuloita idätetään jonkin aikaa valossa ennen istuttamista maahan toukokuun loppupuolella. Kasvimaalla istutetaan siemenperunat tarpeeksi syvään, noin kymmenen senttimetrin syvyyteen, ja n 30 cm välein. Riviväli puoli metriä.

Multaaminen lisää sadon määrää. Riskinä kasvitaudit: peruna on altis perunarutolle, perunaruvelle ja joukolle muita perunoihin erikoistuneita vitsauksia. Niiden välttämiseksi kannattaa valita tarkastettuja siemenperunoita.

Käyttö: Voi maistaa raakana, mutta maistuu paremmalta kypsänä: Keitettynä, paistettuna, uunissa lohkoina, soseena....

Punajuurikas

Punajuuri on helppo kasvis.

Viljely: Kylvetään lämpimään, vähäravinteiseen maahan. Täytyy harventaa. Pienet naatit maistuu sellaisenaan vaikka salaateissa! Elokuussa juurikassatoa.

Käyttö:

Raakana tai kypsennettynä.

Herneet

Herneen viljely parantaa maaperän laatua. Helppo ja varmakasvuinen yksivuotinen kasvi pieneenkin hyötytarhaan. Kotipuutarhoissa viljellään yleisimmin sokerihernettä ja silpoydinhernettä.

Viljely: Voidaan esikasvattaa sisällä tai kylvää suoraan avomaalle toukokuussa (tai kesäkuun alussa) 8 – 10 asteiseen maahan. Herne taimettuu nopeammin lämpimässä maassa – kylmässä mätänevät helposti. Siementen liotus jouduttaa itämistä. Liotetut siemenet kylvetään kosteaan multaun.

Käyttö: Voi syödä versoina tai antaa kasvaa paloksi.

Pavut

Ruusupapu

Ruusupapu on komea koriste- ja hyötykasvi. Kukat ovat kauniin oranssinpunaisia, valkoisia tai punavalkoisia. Kukkia voi käyttää salaateissa.

Viljely: Siemenet kylvetään toukokuussa yksittäin 6-7 senttiä leveisiin purkkeihin tai sammalnappeihin. Muutaman tunnin liotus nopeuttaa itämistä. Taimet istutetaan ulos 15-30 cm välein hallanvaaran mentyä. Taimet tuetaan istutettaessa. Pääverson voi katkaista, kun se on saavuttanut tuen korkeuden. Edistää sivuhaarojen kasvua ja palkojen valmistumista. Palot korjataan keskenkasvuisina, 10-12 cm pitkinä. Täysikasvuiset palot ovat 20-30 cm pitkiä.

Käyttö: Keitä nuoret palot pavut suolavedessä 10-20 minuuttia, jotta haitallinen fasiini hajoaa ja pavut pehmenevät. Ne voi syödä palkoineen, mutta vanhoista pullistuneista paloista käytetään vain siemenet. Niistä kannattaa säästää ja kuivata muutama siemen seuraavaa kevättä varten.

Tarhapavut

Ovat helppoja, herkullisia ja satoisia. Myös hyödyllisiä muutoinkin kuin ravintona. Pavut keräävät juurinyströihinsä ilmasta typpeä, joten ne lisäävät ravinteita kasvualustaansa. Sen vuoksi niitä käytetäänkin ns. viherlannoituskasveina eli huoltamassa maata ennen vaativampien vihannesten viljelyä. Pavut ovat haavoittuvimmillaan kasvukautensa alussa: niitä ei saa kylvää liian kylmään maahan, muuten siemenet mätänevät. Siemenet ja pikkutaimet ovat myös lintujen ja rusakoiden herkkua, joten jos huonosti käy ne saattavat joutua parempiin suihin heti elinkaarensa alkutaipaleella. Kylvä pavut vasta toukokuun lopulla tai kesäkuun alussa ulos tai esikasvata ruukuissa. Suojaa kylvös harsolla, kunnes taimet ovat kehittyneet kymmenen viidentoista senttimetrin korkuisiksi. Sen jälkeen pavut yleensä pärjäävät omillaan.